

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Évesben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Évesben: Félévre	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Évesben: Negyedévre	5			
Évesben: Félévre	20			

ROSTA.

A király lemond, a király nem mond le. A király enged, a király semmit sem enged . . .

Hát meddig tart még ez a hol a veres, itt a veres játék?

Gondolom, Tiszán innen, Dunán túl, de az ország semelyik zugába sem akad olyan kukka ember, aki megijedjen ezektől a rémitgetésektől.

De ha senki sem veszi be ezt a maszlágot, akkor minek kotyvasztják oly veszetül a bécsi boszorkánykonyhán? . . .

* * *

Tessék a legujabb sütet pogácsa.

Mindaz, amit a magyar nemzet követel, jogtalan. És a király és hűséges Béce nagyon jól teszi, ha ellentáll az erőszaknak. Mert végre is mik vagyunk mi, maroknyi magyarság? Egy homályos eredetű ázsiai esorda, az egész híres magyar nemzet alig öt millió lélek és az a sokat hánytorgatott ősi alkotmány, nemzeti törvény és jog nem egyéb fiskálisfurfangnál, falra festett ördög, melylyel a katonai józan ész nem sokat törődik.

Nevetséges! És ez a kis népecske akar a dicső Habsburg családtól jogokat, előnyöket, vivmányokat, kedvezményeket — kicsikarni! Ugy-e mulatságos kis észjárás? Mi?

De az benne a legmulatságosabb, hogy ki gondolkozik, ki beszél így a nemzet akaratáról? Hát a — szabadelvű párt!

* * *

A kiünnö gazdasszony megfőzte a pompás husleveset. Föl is tálalta. Ott párolog az asztal közepén. Meg az új gazda tényérjén is.

És az új gazda nem nyul hozzá.

Mi baj? Tán kozmás? Vagy nem szereti?

Nem tudja megenni!

Ugyan miért?

Hát mert nincs kanala hozzá . . .

Igy ül a győztes többség három hónap óta a nemzeti akarat terített asztalánál és előtte a pompás leves. De nem ehetik belőle, mert a magyar király nem adja kezébe a kanalat hozzá.

A műveltség határai.

— áprl. 27.

Mondott-e Bécs valaha rólunk igazat?

A mi kigondolható aljas ráfogás emberi agyban megfogandó, azt mind kiszisztegte már ellenünk a bécsi jóindulat. Most ismét sűrűn osztják rólunk, ellenünk a rágalmatokat. Legutóbb a müncheni Allgemeine Zeitungban jelent meg bécsi forrásból olyan ocsmány, hazug, ferdtítő, gyűlölködő, aljas és buta cikksorozat, melynek minden betűje felháboríthat bennünket.

Nem akarom szemelvényekkel kiszínezni, micsoda utonálló szellemben ront neki a bécsi bandita a magyar nemzet becsületének, jogainak és alkotmányának. Minden betűje égbekiáltó förtelmes hazugság.

De van ebben a hülye írásban elég mulatságos számárság is. Például az, a mikor attól félti a nyugati műveltséget, hogy a magyarság hatalomra jutása a nyugati műveltség határainak erős megszükitését jelentené. Szerinte ugyanis, ha a Habsburgok birodalmában Ausztriától a vezető szerepet Magyarország venné át, ez egyértelmű lenne azzal, hogy Pozsonynál megszűnnék Európa s kezdődne Ázsia. Rémult borzalommal gondol arra az Allgemeine zsvány névtelenje, hogy a dicső osztrák kulturát kiszorítaná a magyar barbarizmus és a műveltség e most még európai területen átvénné keleti zsarnokoskodását az ázsiai szagu magyar bárdolatlanság.

Hát ennél a méreg főcskendezésnél nyugodtan megállhatunk.

Mily vakmerőség kell ahhoz, hogy valaki a nagy német szellem világhódító erejét és műveltségét mint osztrák tulajdont tünteti fel!

Mi köze a német kincsekhez az osztrák lelki szegénységnek?

Az oláhok szeretnek dicsekedni azzal, hogy ők a rómaiaktól származnak. De még nekik se jutott soha eszükbe, hogy a római művészetet, a latin költészet remekeit, a római világ-szellem csodaműveit összekeverjék a román elme termékeivel s a maguk dicsősége gyanánt hirdessék.

Ugyan volt-e valaha az osztráknak egyetlen rendkívüli tehetsége? Mit alkotott az osztrák elme? Hol vannak zsenialitásának nyomai, bizonyítékai? Hiszen az osztrák nem is nemzet, nem nép, se nyelve, se fajtája, se vére, se hazája, csak egy hazug fogalom, egy üres szó az egész osztrák zagyvalék. És ennek a törpe, kores, suta, istenverte Österreichnek az ökörszemei merészelnék a sas ellen áskálódni?

Szégyenleni kellene magunkat, ha a durva támadás ellenében védelmül felsorolnók a magyar nemzeti erő alkotó képességének klasszikus bizonyítékait!

De csak nem sülyedünk annyira, hogy összemérjük a magyar nemzet értékét a se hus se hal osztrák fogalommal!

Az utolsó iskolás gyerek is tudja, kicsoda-micsoda gyülevész had gyűjtő medencéje a bécsi osztrákság.

A mi pedig a magyar nemzetet illeti, hát nem kívánjuk mi akármilyen bécsi firkától, hogy ismerje történetünket, hőseinket, nagyjainkat, alkotmányunkat, törvényeinket. De ha már ír rólunk és van benne becsület, vallja be, hogy semmit se tud, műveletlen bécsi fickó, a ki csak karatyol össze-vissza. És ha megszállja a tudás vágya, forduljon a németek császárához, az majd felvilágosítja őt a magyar nemzetről!

És ne féltse a müncheni Allgemeine bécsi rágalmozója a műveltség határainak összeszorulását a magyar szellem terjeszkedésétől. Bizony nekünk még sokat kell tanulnunk, fejlődnünk, haladnunk. De hiszen amiben hátra maradtunk, az mind Ausztria büne, az mind a dicső osztrák lelkiismeret rovására esik. Am, ha fogyatékosak is vagyunk egyben-másban, azért a bécsi műveltség cifra rongyainál, kendőzött bájainál még mindig különb a magyar eredetiség piros-pozsgás szépsége.

És hogy az európai műveltség határai valóban végződnek-e ott, ahol a magyar nemzet birodalma kezdődik, annak eldöntése talán mégsem efféle bécsi szajkók dolga!

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-
hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.
Elmell az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó
nemcsak a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg
alatti céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

A nagy válság.

— április 27.

A mai események ott kezdődnek, hogy Tisza István gróf nem utazott Bécsbe, nem is volt Bécsbe és csak majd május 3-án fog felutazni. Hát ez olyan fontos, hogy szükséges tudomást venni róla. Nemkülönböztetve fontos az is, hogy Khuen Héderváry gróf szintén nem utazott sehova, hanem ép nincs, mint Tisza Geszten, ő horvátországi birtokán tölti napjait.

Egyébként semmi se történt. Bécsben nem törődnek a magyar válsággal, idehaza meg az egész ország iázás türelmetlenséggel várja, mikor gyul ki az égen a szebb jövő esillaga.

Tiszát a király május 3-án audiencián fogadja és természetesen, hogy ezen a kihallgatás a politikai helyzetet beszél meg.

Vajjon azonban ez a kihallgatás a válság megoldását jelenti-e egyszerűen, ez nagy kérdés. Annyi bizonyos, hogy a kiút megtalálására nézve a kezdeményezésnek Bécsből kell történnie és hogy ez meg fog történni, az is bizonyos, de hogy mikor az ez idő szerint szintén kérdéses.

Ott állunk tehát, ahol annak idején állottunk, amikor a választások lezajlásával a politikai helyzet megváltozott. A helyzet azonban mégis némiképp kedvezőbb, mert a sok herce-hurca után mindenki a békét, a békés megoldást áhitozza. Ez mindenesetre lépés előre, amelyhez a többi lépés fűződik majd, míg végül az ország megszerzi azt a nyugalomát, a melyre bizony nagy, de nagyon is nagy szüksége van.

*

Ellenzéki körökben már tegnap is sokat beszéltek arról a cikkről, a melyet Eötvös Károly írt, a „Neue Freie Presse” ma reg-

geli számába. A cikk feltűnést fog kelteni, mert behatóan foglalkozik a válsággal és megvilágítja mindazokat a szempontokat, a melyek miatt a megoldás késedelmet szenved.

A cikkben Eötvös többek között ezeket írja:

A megoldásról könnyen elgondolható sok ok miatt nem mondok véleményt s nem állok elő tervvel, javaslattal, hanem a helyzet ismertetését megkísértem, minthogy erre nézve nálunk is, Ausztriában is, úgy látom, sok dologban esnek, sőt tévesek a nézetek. A válság keletkezése, iránya és természete nem egyféle, tehát megoldásának módja és lehetősége se egyféle. A különféle válság többé-kevésbé összefügg ugyan, de rövidlátó politikusok által össze is zavartatik. A sok és nagy késlekedésnek ez a főoka.

Az egyik válság Magyarországnak tisztán belpolitikai válsága. Harmine év óta uralkodó párt veszítette el hatalmát s vezető-képességét. Férfiai leszorultak s utónemzedéke iránytalanává vált. Az így keletkezett helyzet nem csupán elméleti. — A leszorult férfiaknak nyomban félre kellett volna állniok s a kisebbségben maradt, de számra nézve még mindig erős régi kormánypártnak nyomban át kellett volna alakulnia ellenzékké, de határozottan kifejtett s elfogadott elvekkel, vagy csatlakoznia kellett volna azokhoz, akikkel együtt újra kormánypárttá alakulhat. Mostani szereplése előrsi szereplés, működése szinleg kémszolgálat, de teljesen biztos háttérére nincs se a nemzetben, se az udvarnál. Alaptalan reményeket táplál és kelt s zavarja az áttekintést. És amellet sok értékes eleme téltlenségre kényszerül.

Szól ezután még a koalíció céljairól. A szövetkezés feladata a kormányzást átvenni és az ország vezetését kiváló férfiakra bízni. A nemzeti vívmányok közül meg kell való-

sítani azt a mit rázkódások nélkül lehet és a mennyi okvetlen szükséges.

*

A rémhírek egyre kergetik egymást. A legújabb az, hogy a király lemond. — De lemond még Ferenc Ferdinánd is és az ő helyébe Károly Ferenc főherceg lép, a ki Ottó főherceg fia és 18 éves. Károly Ferenc májusban állítólag Budapestre is jön és ha egyebet nem fog tenni, hát lakni fog egyelőre a várban részére berendezett külön lakosztályban.

Egyház és iskola.

Árvaügyi bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága holnap délután 5 órakor ülést tart, melyen Dicsőffy József elnököl.

Az ev. ref. egyház 10.000 koronás egyetemi alapítványa ügyében eljáró bizottság ma délután 4 órakor Kiss Albert lelkész elnöklété alatt az egyház tanácsstermében ülést tart.

Tollhegyen.

— április 27.

A nemzetközi szociálistáknak sokat beszéltek e szociálisták előcsahasai. Előadásuknak két kiinduló pontja volt. Az egyik ez: „Fizess ó nép abból a kevésből, amit még a bőrödben hagyott a kormány, az uzsora, a kihasználó spekuláció! Fizess nekünk a nyomoruságod vámját!

Hát a másik alaphang? Nosza mindjárt rájön az olvasó, ha az egyik „vezér” beszédéből idézzük a következőket:

„E helyett közjogi apróságokon marakodik (már mint az egyesült ellenzék). Több

A gesztenye.

(Elbeszélés.)

Írta: **Herczegh Dezső.**

I.

Lassan, alig észrevehetően esteledett. A körszél körül mindent befedő hótakaró barátságos, szűzies fehérsege a szürke színbe kezdett vegyülni. Sűrű köd ereszkedett alá, mely olybá tűnt fel, mintha a nagy, lomha, fáradt városnak éjjeli takaróul szolgálna . . .

Igazi teljes kép. Az utca kihalt. Alig itt-ott akadtam össze egy-egy tovarohanó alakkal. A közeli keresztyapályáról vig zeneszó ért hozzám.

Régóta járhattam már keresztül-kasul a várost, minden terv, minden cél nélkül és mégis úgy éreztem, abban a különös tudatban voltam, hogy valamit látni fogok, vagy igazán nem tudom, de valami történni fog velem . . . Megmagyarázhatatlan érzés erőt vett rajtam . . .

Még az imént künn jártam, bebarangoltam a ligetet s im most a város felé tartottam. A sűrű köd mindent eltakart előttem. Alig lehetett néhány lépésnyire látni. Az imitt-amott feltűnő esti lámpás, mely gyöngye fénygyűrűt vont maga körül, úgy tűnt föl, akár tengeren a messze fényt szóró világító torony — pedig alig tíz lépésnyire lehetett tőlem.

Barátságatlan idő volt és mégis oly jól éreztem magam. Sokáig jártam keltem s a legkisebb fáradtságot sem éreztem.

A ködön keresztül gyöngye világosság tűnik szemembe. Mäskor szemügyre sem veszem. Most érdekelt. Mind közelebb és közelebb érek hozzá. Már látom, tudom, közönséges, megszokott alak: a gesztenyés volt. Kicsi, gombölyű kályhája körül rakva

illatos, szép, sárgára süített gesztenyével: mellette apró, gyöngye világosságot. — Hogy most ez is feltűnt? . . . És egyszeriben kedvet kaptam gesztenyére. Habozás nélkül oda léptem és vásároltam

Nagy, vastag kendőbe burkolt leány volt, az alakját nem vehettem ki. És míg a papirzacskóba rakogatta gesztenyéit, önkéntelenül szemügyre vettem. Kendője mélyen az arcába volt húzva, mely alól néhány sötét hajfürt kandikált elő. Apró kezeckéi keztyűbe voltak bujtatva, csak ujjai voltak szabadon, melyek gyorsan szedegették a gesztenyéket és aztán elkészülve a csomagolással, felém nyújtá a csomagot.

Kis lámpásának fénye arcára esett, tisztán kivehettem vonásait és Istenemre a bámulattól, a csodálattól mezdulatlanul meredtem rá. Micsoda arc!

Nagy, fényes szemek, mosolygó piros ajak, a hidegtől pirosra festett üde arcoeska — a megtétesült szépség volt.

Hirtelen elgondoltam, milyen isteni lehet az alakja.

Aztán lassan, szinte félve nyultam a gesztenyéim után és tovább indultam.

Soh' sem hittem volna, hogy egy tekintet, egy arc, melyet egyszer pillantunk meg — ekkora benyomást legyen képes gyakorolni . . .

Zsebembe sülyesztettem a gesztenyét és hozzá sem nyultam.

Egyedül arra a kis leányra gondoltam. Alig egy percig láttam, alig vettem jobban szemügyre és tisztán állt előttem képe a maga teljes szépségében.

Lelki szemeim elé idéztem szeméit, hosszú szempilláit, gyönyörű metszésű orrát, száját, piros ajkát, hamvas arcoeskáját és alig tudtam betelni vele.

Mi történt velem? Hát egy pillantás elegendő, hogy szerelmesek legyünk? . . . Igen, bevallom, szívem hevesebben kezdett dobogni, éreztem, hogy ezt a leányt nagyon-nagyon tudnám szeretni . . .

Hirtelen, gondolkodás nélkül, megfordultam és visszamentem hozzá. Előtte álltam. Rám vetette szeméit és én remegtem a fölindulástól. Olyan gyermek voltam . . . Izgatottan mondtam:

— Kisasszony, a gesztenyéi jók voltak? Kérek még . . .

Mosolygott. Bizonyosan mondták ezt már előttem is többen neki és — oly különös érzés fogott el. Féltekeny voltam.

Eppen, hogy mondjak valamit, szóltam.

— Ön mindig itt van?

Észrevettem, hogy sértődötten felelt:

— Dehogya. A mamám van itt. Csupán most helyettesitem, mert szegény beteg.

— Csak nem komoly a betegsége?

— Adja Isten, hogy ne legyen.

Csend.

Hallgattunk. Mit mondjak most? Éreztem, hogy homlokomon verejték ül ki. Nehezen nyugtem tovább:

— Es ön, kisasszony, micsoda?

Nevetett, jóízűen, édesen nevetett, de aztán hirtelen komoly lett.

— Semmi, bizony semmi, de — szeretnék valami lenni, akarok valami lenni.

— Ugyan mi? kíváncsiskodtam tovább.

— Azt nem mondhatom meg.

Már egészen nyugodt voltam. Gyönyörködtem szépségében. Még jobban tetszett, mint az első pillantásra.

Közel állottam hozzá és úgy, mint ő, — én is melengtettem kezeimet a sütőkályha tűzén.

Egy ideig elgondolkozott, mintha va-

mint két hónapja óriási többsége van a párt-nak, de tehetetlenségében még egy lépéssel sem vitte előbbre a válság megoldását. A magyar alkotmányosságra jellemző, hogy a király akarata előtt feltétlen meghajolnak a „győzelmes forradalmárok”. Nem ismerik el, hogy a kátyúból csak a jogok kiterjesztésével mászhatnak ki; tovább bolondítják választóikat a „nemzeti vívmányokkal”, mert félnek, hogy az általános választói jog megadásával elvesztik politikai hatalmukat. A munkások a papirosalkotmány helyett igazi alkotmányt akarnak. Ezért a pártvezetőség a budapesti bizalmi férfiakkal egyetemben kimondta, hogyha az új kormány oly választási törvényt terjeszt a parlament elé, amely oly kevésbé lesz kielégítő, mint az a szárnyrakelt hírekben követhető, a munkásság nem riad vissza az általános sztrájk alkalmazásától sem!

Már most olvassuk el, miként fogadja a kormányparti félhivatalos, az „Az Ujság” ujság ezeket a szitkozódásokat:

„A szociálalak részéről természetesnek tartjuk, hogy ők a jussukat keresik a koalíción. Tömegeik passzív, sőt olykor nagyon is aktív jóindulatát az akkor még ellenzéki frakciók éppen ezzel az ígérettel bérelték ki, még pedig meglehetősen sikerrel. Azt pedig még a kis ember sem köteles eltűrni, hogy az előnyöket bezsebelvén, ilyen brutálisan lóvátegyék.”

Hát itt a másik alaphang. A nemzetközi szociálalista vezérek ugyanis a Tisza gróf beszédeiből vett részekkel szidják a nemzet küzdelmének vezéreit és ezzel ujjongó örömmel bírják a kormány által fenntartott sajtót. „Kormányparti szociálizmus.” Ugyan mi örömed telik ebben, én magyar népem?

Az általános szavazati jogot pedig magyar hazafi — nem követelheti. Ennek a révén nem Apponyi, Kossuth, Bánffy, vagy Andrássy, hanem a dákórománok, pánszlávok, s a hazátlan Bakonyiak, Grossmannok, Weltmannok és Goldnerek vennék kezükbe a haza sorsát. Nem erősödött meg annyira

a magyarság, hogy ellenségeit ültesse a nyeregbe, Elég a választói jog kiterjesztése minden értelmes, becsületes és hazafias magyar emberre. Ha ezen a jusszon kimerülnek a jogok gyakorlásából a nagyszájú Jakabok, magokra vessenek. Az érdemel csak jogot, akinek hazája van s aki együtt küzdött velük a jogok kivívásáért. Ezt mondotta Pozsonyban Apponyi és ez a helyes mérték.

A cár sürgönye Rosdestwenskyhez:
„Ön még mindig nem utközik? Én a felett máris megütököttem!”

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— április 27.

Uri társaság ül a kis vendéglő belső szobájában. A jóbédv kezd felforni, ezt a cigány tünstént észreveszi. Hat fiatal roma, a vendéglő konvenció bandája, tünstént beljebb vonul és kezdik kereszthe rakni a vonót.

— Pusztuljatok innen! Uri cigányt hozasson a vendéglős ur!

Megjön az uri cigány, huzza a jó magyar nótákat, a mi a kifelé igazított serdülő bandának sehogyse tetszik.

Kitör a testvérharc. Szörnyű szitkok keringenek a levegőben, a „devla” sűrű ismételtetésével. Mert hogy mindent elbasóvalnak előlük! Elkajelják az ember elől a kenyeret! Mára is kell már nekik! Igaz is az!

A külső szobában ezalatt iparos társaság verődik együvé. A száműzött romák szerencsét próbálnak és ráhuznak valami jó nótára. A polgárok kedvén fog a szikra, csakhamar vígan cseng-bong a nóta, közbe rivall a kurjantás. Pokoli hangzavarrá egyesül a két banda muzsikálása.

Béke száll a kis vendéglőre. Záróra után öszszekeveredik uri cigány, nem uri cigány és egyesült erővel vonulnak az éjjeli kávéházba.

Mert imé, a cigány politikusan viselkedik, mig ellenben a politikusok — cigánykodnak!

A debreceni rikkancsvilág ügyesebb a budapestinél. Ritmikusan kiáltja ki az ujságja címét. Olyanformán, mint Budapesten a nyugati pályaudvar rikkancsa énekli el a bécsi lapok címeit:

„Neies Wiener Abendblatt,
Neue Freie Presse“ . . .

Vagy a fiemei indóház ujságos piccolója:
„Giurnali! Novini! Za-itungen! Uisagok!”

De még gyakorlati esze is van a debreceni kamlónak. Azon nedvesen kapja fel a nyomdából a lapot, utközben, amugy futtában hajtogatja, a mit már a budapesti ujságárus sem talált ki.

Egy van helyesen, a rikkancstól tanuljuk el, hogy az idő — pénz!

Részeg embert reguláz a rendőr bácsi.

— Részeg az ur! mondja. Menjék aludni! Igy a közbiztonság argusszemü öre.

— Részeg ám kendnek az esetokja! Vág vissza a kapatos kaputos!

— Kikérem magamnak, reccsent rá a rendőr. Az én eszemnek nincs tokja!

Arra már nem volt érkezése a mámor fiának, hogy viszont kérdezze, hogy „hát akkor miben tartja!” Galléron fogták, bekísérték.

A másik rendőrt meg az iránt interpellálták meg, hogy mért szüntették meg a főpostán a levelek kívülről való bedobását és mért helyezték a levélgyjűjtő szekrényt a kapu alá?

— Hát azért, felel a becsületes rendőr ember, mert izgatott leveleket dobáltak lefelé!

— **Kölcsey Ferencz szülőház.** Szatmárról jelentik; Szödemeter szatmármegyei községnek, hol tudvalevőleg Kölcsey Ferencz született, annyira rossz állapotban van a temploma hogy alig használható. A Kölcsey iránt való kegyeletből Szatmármegye, élén Nagy

lami nagyban törné a fejcskáját, aztán hirtelen hozzám fordult:

— Es ön micsoda?

— Iró vagyok.

— Igazán, ön iró? — mondta kitörő örömmel, — akkor . . . akkor bátrabban mondom meg, hogy mi akarok lenni: színész.

Felugrott székéről és nyakkendője lecsuszott vállairól. Nem találok szavakat leírni, mily szép, királynői alak állott előttem. Megbűvölten csüngött rajta tekintetem és ő mindjobbán nekihevílten folytatta:

— Igen, színész leszek! Érzem, hogy annak születtem: tudom — majd meglátja, hogy nagy leszek, irni fognak rólam a lapok, talán . . . talán még ön is . . . Ott-hon sokszor játszom színésznőt: szavalok, monológot adok elő s — bizony isten — a házmesterné, a Weiszné, a bádogos felesége, meg a többiek mind mind azt mondják, hogy csak színész legyek. De, ugy-e ön segítségemre lesz, pártfogolni fog ön engemet? Hiszen önnek, mint írónak nagy befolyása van. No, ígérje meg. Örökre lekötölte.

Kedvesen csacsogott és természetesen mindent megígért nekem.

Haladt az idő; nem háborgatott senki és én még sekáig gyönyörködtem új ismerősöm szépségében.

Ugy tűnt fel nekem, mintha már évek óta ismerném s éreztem, hogy mélyen-mélyen vésődött képe a szívembe.

Abban állapotunk meg, hogy másnap lakásomra jön, ott próbakép, — hogy tehetőségét megismerjem — szaval valamit s aztán ügyét magamévá teszem.

Elbucustunk. Boldog voltam: boldog, mint a halász, ki a sok haszontalan kagyló között egy igazi, értékes gyöngyöt lel . . .

II.

Másnap korán ébredtem. Idegesen segítettem egyet más elrakosgatni kis szobámban és megelégedett, jól eső érzés hatott át. Allandóan nála jártak gondolataim. Vajon ő most mit csinál? Gondol-e rám? Vagy — Istenem — hátha el sem jön! Es e feltevés úgy elszomorított.

De nem, nem lehet. El kell jönnie, érzem. Minduntalan a tükör elé álltam, nézegettem magamat, mert nagyon-nagyon szerettem volna neki tetszeni . . . Gyermekek lettem újra, szerelmes iskolás fiú.

Majd arra gondoltam, fog-e majd napal is úgy tetszeni, mint este?

Pontosan a megbeszélte időben halk kopogás hallatszott az ajtón és belépett a leányka.

Mindketten izgatottak voltunk, annyira, hogy félszűgünk fel sem tűnt egymásnak. Egyszerű, inkább szegényes ruházata volt, de csinosan, kedvesen állt rajta.

Letette felsőkabátját, kalapját és leült. Ő szólalt meg először:

— Ugy-e bár nem illik, hogy feljötem magához? De hát ez azt hiszem, nem olyan látogatás, mert nem rosszaságból jöttem, hanem mint pártfogómhoz, ugy-e?

— Természetesen.

Gyermekek kíváncsisággal nézett körü a szobában.

— Milyen szép lakása van! mondta.

Aztán sok mindenféléről beszélgettünk. Megmutattam neki képgyűjteményemet, könyvtáramat. Érdeklődve, csodálkozva nézegett mindent. Szorosan mellette álltam, oly közel, hogy éreztem arcának melegét, egy-egy bodros hajfürtöcskéje arcomat érintte.

— Hogy hívják magát? kértem tőle.

— Olga.

— Milyen szép a neve — akár csak önmaga.

Tréfásan vágott közbe:

— Kérem ne bókoljon, hiszen nem azért jöttem. De talán elkezdhettek a próbát!

Főlkelt. Végig simította a haját, idegesen köhécsett egyet kettőt, hogy aztán szavalni kezdjen.

Unnepies, komoly arcot igyekeztem mutatni, mint ahogy az egy kritikushoz illik s türelmetlenül lestem szavát:

Egy ismert költeményt szavalt. Kedvesen, — rosszul adta elő. Mikor elvégezte, bájosan meghajította magát előttem és kérdő tekintetű vetett reám. Hallgattam és — zavarban voltam. Mit mondjak neki? Szinpadra engedjem? E gondolatnál — Istenemre — elszorult a szívem. Hiszen akkor elveszttem öt örökre!

Remegő hangon megszólalt:

— Nos, mi a véleménye?

Elszántam magam. Közlebb huztam hozzá székeimet. Meg fogtam kezét és őszinte hangon beszélni kezdtem:

— Ne menjen szinpadra! Feledje el a szinpadot. Nem magának való . . . Maradjon itt nálam, legyen mellettem, engedje, hogy csodáljam, engedje, hogy szeressem magát. Látja, igaz, őszinte vagyok, szeretem. Imádom magát! Boldogok leszünk . . . Nos, szóljon . . . Legyen az enyém . . .

Elsápadt. Egy szót sem felelt. Lassan felém fordítá szemeit és fájdalmasan mosolygott reám.

Megöleltem és megcsókoltam. Nem ellenkezett.

De egyszerre, hirtelen kimereszté szemeit, merően nézett egy pontra, oh, most már tudom, hogy miért. Lelki szemei előtt

László alispánnal azon fáradozik, hogy társadalmi uton tegyék lehetővé a templom újból való felépítését. E célból a nagykarolyi Kölcsey-egyesület is élénk agitációt fejt ki.

— **Személyi hir.** Szücs Miklós törvénytudományi elnök Fiuméből hazaérkezett Debrecenbe.

— **Közigazgatási bejárás.** A város legutóbbi rendkívüli közgyűlésén tudvalevőleg sok szó esett a Debrecen-Nagykálói vasútvonalról. Ezzel a vasútvonallal kapcsolatosan a kisvasut teherszállítása is módosulni fog, amennyiben a városon egy új vágányt építenek. A vasut közigazgatási bejárása május hó 6-án lesz, amelyen a város és vasutársaság kiküldöttjei lesznek jelen. A kereskedelmi miniszter képviselőjében Keleti Dénes műszaki tanácsos érkezik Debrecenbe.

— **Az ifjúság zászló avatási ünnepélye.** Ritkítani fogja párját az a szép ünnepély, amelynek Debrecen május hó 7-én színhelye lesz. Ekkor avatják fel ugyanis a kollegiumi ifjúság zászlóját. — Az ünnepség meghívót most küldi szét a rendező bizottság. A meghívókkal együtt küldték el a zászlószegeket is, mik esinos címeralakuk s a címzett nevével viselik előlapjukon. Ugyancsak most fogják elküldeni a koszorus lányoknak a babékoszoru egy-egy levelét, hogy nevéket rá himezzék. A közönség körében rendkívüli érdeklődés mutatkozik, a főtéren egymásután vásárolják meg az ablakokat, meglepő áron, hogy onnan majd a festői színekben gazdag menetet nézhessék. A színházi diszeloadás alkalmából a jegyeket már mind megvették. A központi rendező bizottság lépéseket tett távirati uton és küldöttségek által, hogy a színházi műsort megváltoztassák, amelyre a közönség felette nagy érdeklődése készült. — Az ünnepély lefolyásáról az alábbiakban, mint véglegesen megálapiított dologról, közlünk egynémely tudnivalót: Május 7-én korán reggel nemcsak zenésző fogja a közönséget ébreszteni a nevezetes napra, hanem mozsárágyu lövések is. A gyülekezés a megyeháznál lesz, hol a nagy tanásteremben a koszorus lányok serege, a védnökök, a zászló anya

gyülekeznek, az akadémiai ifjak és más különféle küldöttségek az első és a második udvaron. Pontban fél 9 órakor indul a díszes menet a nagytemplomba, az ünnepi istentiszteletre. A míg a menet tart a város összes harangjai szólani fognak. A menetet a következők lesz: Elöl az Egyetértés zenekar, utána mennek a lovasrendőrök, heroldok, városi hajduk, az összes egyletek, a gimnáziumi és a tanítóképződei ifjak, törvényhatósági képviselők és más notabilitások, ezek után viszik babékoszoruval átfont párnákon a zászló anyagát a selymet; kardot, bibliát, egyenruhába öltözött ifjak; a védnökök, a zászlóanya, a koszoruslányok virágkoscsikon, végül lovasrendőrök. Két oldalt a helybeli tűzoltók vonnak kordont. A nagytemplomban ez alkalommal a menetben levők foglalják el a padsorokat, kivéve a karzatot és a nyugati oldalon levő padsorokat. Erdőss József dr. főiskolai dékán fog imádkozni, Dicsőffy József egyházkerületi főjegyző beszédet mond — Innen a menet a kollegium udvarára megy, ahol 3 pódiumot állítanak fel. Egyiken a zászlóanya és a védnökök, a másikon a koszorus lányok, a harmadikon a közönség foglal helyet. — Ide a közönség 1 koronáért válthat jegyet az ünnepély napján a kollegium két kis kapujánál. Az erreleti folyosókra 20 filléért lehet jegyet kapni. Az ünnepélyt diszebéd követi a Bika-szálloda helyiségeiben. A diszebédre a jegyek 6 koronáért Borsos Kata üzletében kaphatók. — A színházi előadás már eddig is gazdag műsorát még megváltoztatják, olyképen, hogy az alkalmi szavaltat Kun Béla a koszorus lányok közreműködésével tartja. Az előadást 3 as önálló kép zárja be. A színház előcsarnoka és a zászlóanya páholya rendkívüli díszes lesz. Május 6-án érkezik Debrecenbe a zászlóanya: Losonci Bárány Bányfi Dezsőné, akinek nagy fogadtatásban lesz része. Este szerezéssel tisztelik meg.

— **Csacacsadecska.** Ember legyen az a ki az első pillanatban kitudja találni, hogy mi ez? Ember- és állat-é, csodának a neve-é vagy Tisza István gróf nemesi előneve? Hát ez a Csacacsadecska egy név, még pedig egy magyar községnek a neve. Nem tudunk

róla eddig és talán nem is tudunk volna sohase, ha véletlenül nincsen a magyar tanítónői karban egy Jezerniczky Mária nevű hölgy, a kit a végzet és a vallás és közoktatási miniszter „jóságos” indulata Csacacsadecskára nem vezérel tanítónőnek. Ily körülmények között aztán ezt a Csacacsadecskát megörökítették a legszürkébb újságban a bíróságok és lovagkeresztek közlönyében. De a szürkeség kódéből mi nem azért halásztuk ki ezt a névszörnyeteget, hogy ezt megírjuk, hanem azért, hogy gondolkozzunk a felett, vajjon a törzsökös magyar hangzású bácsimegyei Sándorfalva község neve helyett nem lett volna-e célszerűbb Csacacsadecskát Tisza István falvára változtatni. A vagy egy másik torontáli szintén jóhangzású magyar helység nevét Széll Kálmán falvára?

— **Magyar nev.** Vandernát István debreceni lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel „Varga“-ra változtatta.

— **Az asztalos mesterek értekezlete.** Az asztalos mesterek tegnap délután a sztrájkoló munkások követeléseinek ügyében az ipartestület tanástermében értekezletet tartottak. Az értekezleten hozott határozatokat a holnap délután megtartandó békeltetési tárgyaláson ismertetik a munkásokkal.

— **Tavaszi napsugár.** Délben kövér esőpeket ontott az eget megeredt csatornája, azután titkos égi kéz vonta felre a felhők sötét kárpitját. Kimerészkedtek mögüle a játszai napsugarak, némelyikök annyira vitte a bátorságot, hogy megjelent a komor hivatalszoba ablakán, bekandikált a titokzatos műhelybe, sőt a főnök íróasztalát sem kímélte. Mit tud ahhoz az ilyen könnyelmű jószág, hogy a hivatali tekintélynek semmi köze a napsugarakhoz? Belép valami szegényes öregeske. Három lépből is meglát-szott rajta a tödévész. Valjon meddig hurcolja még az élet terhét? Ezzel sem igem törődik a tavaszi napsugár. Vigan úzi továbbra is kis játéka. Hanem a mi sok, az mársok. Szemtelenné kezd lenni, felszökik a főnök ur pápaszemére és úgy megesiklandozza a hatalmas ur terjedelmes orrát, hogy prüsskölni kezd tőle! Dühbe borul a főnök, leereszti az ablak függönyét. „Ki a napsugárral”, mondja diadálisan. Csak az öregeske jövevény néz szánakozva a szegény kis égi vendég után és busan sóhajt! „Meddig látlak még, verőfényes, kedves látomány? Az én sötét szobámba, sötét síromba mért is kisérnél engemet”.

— **A Szent-Erzsébet-egyesület mai hangversenye** pont fél nyolc órakor kezdődik a „Bika” dísztermében. Péntárnyítás este hét órakor lesz. Ugy a program változatos-sága és sokoldalúsága, mint a közreműködők egyénisége a legszebb sikert biztosítja. A hölgyek mind a jótékony célra való tekintettel a csokorról lemondottak. Jegyek ma d. u. 5 óráig Mihalovits Jenő ur gyógyszer-tárában, Riesz Lipót és Kontsek Géza urak üzleteiben kaphatók 4, 3, 2, 1 koronával. Az esetleg megmaradt jegyek a pénztárnál állanak rendelkezésre.

— **Havazás.** Trencsénből írják, hogy a megye egyes részeiben nagy havazás volt, a magasabb hegyeket hó borítja. Jégeső jóformán naponta van.

— **Árverés a vasutnál.** A debreceni állomásfőnökség közli velünk, hogy április hó 28-án délután két órakor a podgyász helyiségben árverés lesz. Az árverésen a vasuti kocsikban és az állomás helyiségeiben hagyott tárgyak, u. m. bőrdöngők, táskák, kalapok, esernyők, ruha és fehérneműek kerülnek eladásra. A befolyó összeget a debreceni szegények javára adják.

— **Éjjeli gyakorlat.** A debreceni 3-ik honvéd gyalogezred tegnap este a pécsi or-

látta a szinpadot, ott saját magát, aztán az érette, művészetéért rajongó, tapsoló, éljenző közönséget — és kitépte magát karjaim közül.

— Nem maradok . . . Hazudik, mert van tehetségem. Nem maradok, szinpadra megyek! — mondotta folyton.

Magára kapta kabátját, kalapját és köszönés nélkül kirohant az ajtón . . .

III.

Azóta öt év telt el, Megint tél volt. Dolgozószobámban ültem, midőn ajtómon kopogtatnak és — benyitott Olga.

Nyomban ráismertem, pedig ugyancsak megváltozott. A régi, szegényes, bár esinos öltözéke eltűnt, helyét divatos, uszályos ruha foglalta el, fejét nagy tollas kalap fődte és arca — oh, az nem volt hamvas többé . . . De azért mit tagadjam, még mindig szép volt.

Meglepődtem e váratlan látogatáson. Egy pillanat alatt ismét emlékezetembe jutott a múlt, az öt év előtti kedves jelenet. Magam előtt láttam, a szegényes, kopottas öltözékű, gyönyörű teremést és felsőhajtotam: Ó lenne az? . . .

Aztán udvariasan üdvözöltem vendégemet.

— Mivel lehetek szolgálatjára kis-asszony?

Zavart volt, hallgatott és úgy látszott, mintha gondolatait rendezné. Végre halkan megszólalt:

— Ön kíváncsi, hogy miért jöttem? . . . Kérem, hallgasson meg. Azóta, hogy utoljára láttuk egymást, sokat tapasztaltam, sokat, nagyon sokat szenvedtem . . . Akaratom érvényesült: színésznő lettem. De csalódtam. Nem irnak rólam, nem tud rólam senki . . .

Önök igaza volt, bár megfogadtam volna tanácsát. Gyakran gondoltam önre, higgye el . . .

Kis szünetet tartott. Megindult volt és jól láttam, szemei könnyeztek, Majd folytatta:

— Mily boldog is lehettem volna. Nem akartam, mert önféjű voltam. Szívem sugta, hogy visszajöjtek ide magához, talán megbocsájt, talán nem haragszik már rám, talán — szeret még . . .

Sirni kezdett és zokogástól el-elesukló hargon tette hozzá:

— Itt vagyok melletted. Szeretlek, tied akarok lenni mindig, örökre . . .

Hideg maradtam, a fejemet ráztam. Tekintete ekkor kezemre esett és meglátta ujamon a jeggyűrűt.

Egyszerre megváltozott. Fölszárította könyeit és nyugodtságot erőltetve szólt:

— Igaz, nem lehet, nős vagy már. Bocsáss meg és gondolj néha reám . . .

Fölemelkedett és az ajtó felé indult. Nem tartóztattam és egy vigasztaló szavam nem volt hozzá.

Arcomat kezeimbe temetve, — sokáig mozdulatlanul maradtam.

Aztán lassan fölemelkedtem. Tekintetem a dolgozóasztalomon levő arcképre esett, a feleségem arcképére. Bájosan mosolygott és — elégültem elmerültem nézésébe . . .

Egyszerre megesapott az Olga parfümje. Mily különös erős, átható illat! Istenem, ha a feleségem most benyitna . . .

Gyors elhatározással föltárom az ablakokat. Betődül a hideg, ködös, téli levegő, hadd nyelje el Olgának még az utolsó nyomát is . . .

szágon harcászati gyakorlatot tartott. Az ellenséget az ezred egyik zászlóaljja képezte. A katonák este 11 órakor vonultak be a lak-tanyába.

— **Kossuth Ferenc és Wladimir mester.** A jövő hó elején Debrecen anyifele ünnepeinek lesz színhelye, hogy az ember már most is édes bizsergést érez, ha valami újat hall. A többek között Wladimir birkozó mester birokversenyt is rendez, hanem egyenesen Kossuth Ferencet kérte fel. A kitűnő politikus tegnap levelet írt Wladimirnek és kijelenti, hogy legnagyobb sajnálatára nem lehet jelen a versenyen, mert megrongált egészsége és politikai elfoglaltsága nem engedi. Jelzi azt is Kossuth, hogy az ifjúsági ünnepélyre se jöhet el.

— **Munkások közgyűlése.** A munkásnap délelőttjén május hó 1-én gyűlést tartanak a debreceni cipész és csizmadia munkások és munkások. A gyűlésnek, mely tulajdonképpen a szakszervelet debreceni csoportjának rendkívüli közgyűlése lesz, a következő napirendje: 1. A húsvét ünnepén tartott központi közgyűlési kiküldött beszámolója! 2. Az egyesület újjászervezése, bizalmi férfiak választása. 3. Egy nyári szaktanfolyam kezdése és bevégezése. A cipész iparosok Pécsi országos kongresszusa és munkakiállítása. A választmány kéri a tagtársak és a nem szakszerveleti tagoknak május 1-én reggel fél 9 órakor a fűvészkert utca 5 szám alatt lévő egyesületi helyiségben való pontos és minél tömegesebb megjelenését.

— **A zenede hangversenye.** A debreceni zenedében vasárnap, április 30-án hangverseny lesz. Ez alkalommal a zenede felsőbb osztályú növendékei fogják bemutatni a tanulmányaikban való előrehaladásukat. A hangversenyen régi mesterek műveit fogják előadni. Az igazgatóság az érdeklődő közönséget szívesen látja a hangversenyen. Helyárak 50 és 20 fillér, melyeket a tanári segélyalapra fordítanak. A hangverseny 7 órakor kezdődik és a műsor a következő:

1. Palestrina G. P. (1514—1594.) Tenebrae facte sunt (Schreck.) Harmonium kísérettel. Händel G. F. (1685—1759.) Concerto vonós zenekarra (Bachrich) Menuetto. Előadja: a zenede vonós zenekara. Tanár: Füredi József. 2. Stradella A. (1645—1678.) Aria D. moll. Biber H. J. F. (1650—1710.) Gavotte (Lindner). Előadja: Pattermann Ida (Gordonka tanszak IV. o.). Tanár: Füredi Samu. 3. Astorgo Em. (1681—1736) Recitativo ed Aria. Morir voglio. Händel G. F. (1685—1759.) Largo. Es dur Recitativo ed Aria. Zongora s. gordonka kísérettel énekli: Török Margit (Énektanszak III. o.). Tanár: özv. Zivuska Ferencné. 4. Scarlatti Dom. (1683—1757) Sonata (Tausig). Pastorale. E. moll. Capriccio. E. dur. Előadja: Poósch Margit (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.). Tanár: W. Domaniczky M. 5. Mozart W. A. (1756—1791) Zongora négyes G. moll. Allegro. Előadja: Balla Gizella (zongora), Darvas György (hegedű), Hajdu Miklós (mély hegedű) és Hajdu István (gordonka). Tanár: Füredi József. 6. Corelli A. (1653—1713) Suite (Lindner) Preludio. Allemanda. Sarabanda. Előadja: Hajdu István (Gordonka tanszak V. o.) Tanár: Füredi Samu. 7. Tartini G. (1692—1770) Sonata G. moll. (Ördög trillája) Előadja: Wespriény Andor (hegedű tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: Füredi József, Bach J. S. (1685—1750) Zongora verseny olasz stílusban. Előadja: Szathmáry Erzsébet (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: Füredi Samu. 9. Haydn J. (1732—1809) 54. mű 1. sz. Vonós négyes. Allegro con crio, Allegretto, Menuetto.

Előadja: Wespriény Andor (hegedű), Darvas Gy. (hegedű), Hajdu Miklós (mély hegedű) és Hajdu István (gordonka) Tanár: Füredi József.

— **Tűz a kigyó utcán.** A tegnap délután félrevert harangok kongása ismét tűzvész jelzett. Özv. Nagy Gáborné kigyó utca 32 számú házában ütött ki a veszedelem. Ezuttal nem nádfedeles épület égett le, hanem egy cserépszindelyvel fedett sertés ól, amely valószínűleg gondatlanság vagy vigyázatlanság következtében gyuladt ki. A tűz már-már atesapott a szomszéd ház tetőzetére mikor a tűzoltóság megérkezett és a tovább terjedését csakhamar megakadályozta. Így nagyobb veszedelem nem származott belőle. Az épület nem volt biztosítva. A kár 4—500 koronára tehető.

— **A Petőfi Dalkör 1905. évi április hó 30-dik napján vasárnap délután 3 órakor tartja a város háza nagytanácstermében évi rendes közgyűlését. Tárgyak: 1. A választmány jelentése a dalkörnek működéséről, a lefolyt 1904 dik évben. 2. A számvizsgálók jelentése a dalkörnek vagyoni állapotáról s az 1904 ik évi számadások megvizsgálásáról, számadás terhe alóli felmentvény s az 1905-ik évre vonatkozó költségelirányzat. 3. A 3 tagú számvizsgáló bizottságnak egy évre választás utján betöltése. 4. Elnök, első és második alelnök (utóbbi a működő tagok közül) titkár, I. és II. jegyző, ügyész, pénztárnok, ellenőr, zászlótartó és körgazda, továbbá 16 választmányi tagnak (3 az alapító, 5 a rendes és 8 a működő tagok közül) 3 évre választása.**

— **Meglopta a cimboráját.** Valamelyik külsőori kis korezmában borozgatott Balogh Mihály tiszta eszei lakos egy Szücs Gábor nevű társával. Egy kicsit sokat is találtak beszélni az italból és ezenközben történt, hogy egyszerre csak eltűnt Balognak nyakába akasztott 10—11 koronát tartalmazó pénzes zacskója, melyben még egy 58797 számú osztály sorsjegy is volt. Minthogy pedig Szücs Gábor cimboráján kívül más nem volt jelen. A lopás gyanuja ő ellene irányul és a káros a fel is jelentette az esetet a rendőrségen.

— **Utazás akadályokkal.** Egy Adler Dezső nevű kereskedősegéddel történt ez a mulatságos kis eset, aki tegnap a Margit-fürednél levő megállóhelyen ártatlanságában motorkocsinak nézte a kisvonat teherszállító kocsiját és minden áron fel akart szállni arra. Hiába magyarázták neki, hogy azon csak különféle teherárakat és állatokat szoktak szállítani, nem hallgatott rá. Végre is erőszakkal kellett megakadályozni törekvésében, miközben annyira rugkapált, hogy majdnem a kerek alá került. A rendőrség utcai botrány miatt megindította ellene az eljárást.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Özv. Sas Istvánné ev. ref. 79 éves, Laki Juliánna r. kath. 4 napos. Nagy Erzsébet ev. ref. 4 éves, Kaposi János ev. ref. 26 napos, özv. Szilágyi Gáborné ev. ref. 62 éves, Tolvaj József ev. ref. 67 éves. Vajda Róza ev. ref. 21 hónapos, özv. Kerecsi Istvánné ev. ref. 52 éves, Gnehán Izabella róm. kath. 18 éves, Szigeti Gábor ev. ref. 49 éves, Uszó János ev. ref. 84 éves, Papp Eszter ev. ref. 23 éves, Szobota Lajos g. kath. 30 éves, Tamás István ev. ref. 69 éves.

— **Az asztalos munkások bérmozgalma.** Az asztalos munkások között egyre

terjed a sztrájk. Tegnap Blattner Kálmán Csapó-utcai kereskedő 16 munkása félbehagyta a munkát. Követelik, a 10 órai munkaidőt és a munkabérnek legalább 10 százalékkal való felemelését. Az iparhatóság előtt tegnap lefolyt békéltetési tárgyaláson a munkaadó kijelentette, hogy elismeri a munkások kívánságainak méltányosságát, de tekintettel a rossz üzleti viszonyokra nem teljesítheti azokat. A munkások erre elhatározták, hogy sztrájkba lépnek.

— **Megszökött szegényházi lakó.** Megunta a szegényházban való életet Pincés János, azért el is határozta, hogy ő ott nem marad. Tegnap délelőtt megszökött, de nem üres kézzel, magával vitte egyik társának eszímait is. Nem sokáig örülhetett azonban az arany szabadságnak, mert Kiss Lajos szegényházi gondnok feljelentésére a rendőrség csakhamar elesipte.

— **Magyar tanító sikere.** Bécsből jelentik: Üxküll-Gyllenband bécsi hadtestparancsnok kívánságára Gabel Gyula budapesti tanító az ő írva olvasás tanításáról f. hó 25-én a bécsi hadtestparancsnokság épületében gyakorlati előadást tartott. — Az előadáshoz a bécsi összes ezredek mindegyikéből két-két törzs- és két-két altszáz volt berendezve. — A kirendelt magyar analfabéta katonák egy negyed óra alatt egyes szók elolvasását teljesen megtanulták. Meglepetést keltett, amidőn a fiúk közül a leggyengébb egy pernyi gyakorlás után a latin betűk legnehezebbikét, a nagy G-t. gyakorlottsággal leírta. Közülbelül 89 tiszt jelent meg az érdekes előadáson. A hadtestparancsnok részéről Fox ezredes, vezérkari főnök is jelen volt, a ki az érdekes és tanulmányos előadásért az egész tisztikar nevében köszönetet mondott. Bécsben már egyes iskolákban is így tanítanak.

— **Lovak szökése.** Nagy riadalmat idézett elő tegnap délután a Péterfia-utcán egy lovas szekér, mely gazdátlanul száguldott le a Piac utca felé a Csokonai-kertig, ahol végre sikerült feltartóztatni. Csakhamar előkerült aztán a gazdája Fésüs Lajos Árpádtéri korezmáros, aki a Péterfia-utcán jártában leszált kocsijáról és őrizet nélkül hagyta a lovait. A lovak megunták a hosszú várakozást és eliramodtak, a járdán vonszolva maguk után a kocsit nagy rémületére a járókelőknek. A gondatlan korezmáros ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **A tutajos szerencsétlensége.** Ruttkáról írják, hogy Krepellán községnél a Vág kompjának kötele alig 40 centiméternyire feszülvén meg a hóvadás következtében megtagadt folyó vize felett, az alatta elsurrantó Matyejko András nevű tutajost lesodorta járművéről és mire krepelláni emberek csokonakon segítségére siethettek, már csak élettelen testét húzták ki a hullámokból.

× **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujjalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kikapuban.

× **Kiadó lakás.** Két szoba butorozva, üvegezett folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobával butorozva. Mindkét lakás külön bejárattal a kapu alatt Értekezhetni Dávid Zoltán üzletében Eötvös-utca 11.

× **PRIMA** hizlalt cikortorma 1 kiló 28 kr. Pergetett akácmez 1 kiló 70 kr. Dávid Zoltán üzletében Rákócy- és Eötvös-u. sarkán. — Ropogós, vi- zes és ecetes uborka üvegezett vagy darab száma

Férfi és fiú kalapok legnagyobb választékban **FEKETE JAKAB** legolcsóbban ■ kalapüzletében. ■

intányos árban. — „Tutti frutti“ vegyes gyümölcs iz. 5 kiló 5 kr. Telef. n. 315 sz.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtökön „A“ bérlet Heidelbergi diákélet
Pénteken „B“ bérlet János vitéz.
Szombaton „C“ bérlet Emigráns.
Vasárnap d. u. Ingyenélők.
Vasárnap este Boszorkány.

* **Denevér.** A debreceni színpadon már erősen fuvogatják a takarodót. Egy és más be is van már csomagolva. Az előrelátó színészeknek nem a szerepükön, hanem azon jár az eszük, hogy a nyári szünetet Szigeten töltsék, ahol a boldog máramarosiaknak még egyszer utoljára lesz szerencsájük első Makó Lajoshoz. Valószínű, hogy a rendezőnek is más a dolga, nem figyelhet a művészi előadások jól perdülő menetére. Sőt gondolom, egy némely díszletet is társzekerre raktak már. Így érthető, hogy kültelki koresmák fala bizony különb, mint a minőt Orlovski herceg termében tegnap este láttunk. Egyéb gyarlóságról — ne szólj szám! De már aztán a három énekes tubarózsa egy kicsit sok a jóból! A milyen vakkantásokat nyivákolásokat a cica (szoba nélkül) megengedett magának, attól méltán félthetjük a szegény karmestert és a zenekar összes cseh fickóit, hogy megsiketnémlanak. Tessék elhinni, ez nem annyira éneklés már, mint inkább leleményes és hatásos — patkányüzés. E részben egyébaránt a régivel veszedelmesen versenyez az új csillag. Közepén pedig a kis herceg 32 foga villogott, némi kárörömmel, de művészi hivatottság szempontjából nem kisebb merészséggel. A férfiakról szóljon az, hogy hallgatunk. Az új tenorista csillagát eltakarta a sok felleg. Különbön a bájos zeneműre néha egyáltalán nem lehetett ráismerni, oly kinosan feltűnő volt az előadás gyarlósága és a pipipócsi készületlenség.

TAVIRATOK.

A zsolnai választás.

Zsolna, április 23. A zsolnai választás, mely május 2-án fog megejtetni, csöndesnek ígérkezik. A kerület szabadelvű pártja nem állít jelöltet, Smialovszky Valér megválasztása egyhangunak ígérkezik.

A Klein házaspár bűnpöre.

Bécs, április 26. A bécsi tartományi törvényszék ma kezdte meg a Klein házaspár bűnpörének tárgyalását. Kleinék ugyanis Szikora bécsi háztulajdonost tavaly vérfagyasztó kegyetlenséggel ölték meg és Párisba szöktek, de ott elfogták őket. A mai tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult. A bíróság előbb Klein Franciskát hallgatta ki, aki a többek között elmondta, hogy több éven át Magyarországon nevelésködt. Az asszony férjét vádolta, hogy a gyilkosságot elkövette, ő csak a holttest eltüntetésében segédkezett. A tárgyalás folyik.

Esküvő a halálos ágyon.

Eszék, ápr. 26. Gillming Miksa főhadnagy, a ki husvétkor halt el Eszéken, három nappal halála előtt ezredparancsnoka, Kunz közbenjárására ő felségétől távirati engedelmet kapott, hogy biztosíték nélkül házasságra léphessen. A katonai lelkész halálos ágyán esketette meg Gillminget menyasszonyával, Grauner Antóniával, egy százados árvájával.

A Tisza áradása.

Csordrád, április 26. A Tisza és a Körös folyók összetorkolásánál Csongrádon ma reggel óta az ártér víz alatt van. A folyók medrükből kilépve a végéig kiáradtak.

A japán orosz háború.

London, április 26. A Daily Mail jelenti Bangkokból 24-éről: Több orosz cirkáló a Kamran öböl elé érkezett. Két cirkáló (háromkéményes) még az öblön belül van. Hír szerint az oroszok hadműveleteik alapját Hainanba helyezték át.

Poulon, április 26. Várják, hogy a harmadik balti hajóhad ma vonul el Penang előtt. A szigeti hatóságok az éjjelen át őriztik a sziget bejárait.

Csingtau, április 26. Az itt időző orosz tisztek azt a hírt kapták, hogy az orosz hajóhad a Kamran öböl déli irányban elhagyta, hogy a harmadik orosz hajóhadal egyesüljön.

Tokio, április 26. Az oroszok Kajuán közelében megtámadták a japánokat, akik azonban a támadást fényes eredménnyel visszaverték.

Öngyilkos miniszteri titkár.

Budapest, április 26. Ifjabb Torkos László belügyminiszteri titkár ma a Váci köruton levő lakásán mellbe lötte magát és szörnyet halt. Torkost nagyfoku idegbaja kergette a halálba.

Elmozdított rendőrfőnök.

Varsó, április 26. Itt nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Nolgen báró, rendőrfőnököt hirtelen elmozdították állásától.

Budapesti gabonaárak.

(Déli zárlat.)

Budapest, ápril. 26.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv csekély. Lanyha irányzat mellett 115,000 méter mázsa került forgalomba, 15 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonafajták tengeri 10 fillérrel olcsóbb, alábbi bágyadt forgalom nélküli borus.

Buza áprilisra	17.54—56.
„ májusra	17.48—50.
„ októberre	16.32—34.
Rozs áprilisra	14.66—68.
Zab októberre	13.34—36.
Tengeri áprilisra	13.80—82.
„ májusra	11.46—50.
„ júliusra	14.62—64.
„ októberre	18.30—32.

Nyilt-tér.

Iger nagy értéke van a Rohitsi Tempel-forrásviznek és a Styria forrásviznek, akár csak a Karlsbadnak, erről a leírás ingyen megküldetik a kezelőség által.

Kapható: Budapest, Báthori-u. 8. szám, Hoffmann Józsefnél.

Utazásnál nélkülözhetetlen. Egészségileg megvizsgálva Bécs, 1887 jul. 3.

Kalodonit

nélkülözhetetlen

fogtisztító szer.

A fogak tisztántartására. A fogak közt képződő ártalmas anyagok elhárítására. Údító hatású ez a kalodon a legnagyobb sikert érte el minden művelt államban el van terjedve.

— 1. —

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvesztés, csúznál és meghűléseknek bedőresülésre használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török lévél gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerész

az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstr. 5. neu. Mindennapi széküldés.

Csak
Selle és Kary

FREDIN

legjobb

tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos

Box calf, Oskaria Chevreaux

és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XII.1.

Piac-utca 7 szám. alatti fiók
üzletünket (Vecsey-ház.)

május 1-én teljesen felosz-
latjuk,

Lovass és Ladányi
fèle

csódtömegből

visszamaradt árukat u. m.
női-ruhakelmék, mosó-árúk,
selymek vásznak, ágyszerítők
függönyök, fűzők, szallagok
csipkék, stb. stb.

becsáron alól
kiarúsítjuk.

Donogán és
Somossy
állandó főzlete
Kistemplom-bazár.

A nagyerdei hidegviz-
gyógyintézet megnyílt!

A víz alkalmazása gyógy célokra, hő-
mérsék, alak és időtartam tekintetében oly
sok változatosságot enged, hogy azt a legkü-
lönbözőbb betegségeknek eredménytel al-
kalmazhatjuk.

Általában a vízgyógyászat edzőleg, élte-
tőleg és erősítőleg hat. Az anyagcsere foko-
zódása, az idegrendszernek kedvező befolyá-
soltatása által a beteg szerveknek megválto-
zott működésük idézhetőek elő.

Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki
a hidegvizgyógyászat alól.

A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik
és gyarapszik mellette, míg a magasabb kor-
ban a hanyatló erőt felélénkíti és a lassan
működő szerveket feltámasztja.

Eredménytel alkalmazható tehát a víz-
gyógyászat és annak különböző alakjai.

1. Súlyos betegségek utáni elgyengülé-
seknél.

2. Erősödési és edzési szempontból, a
légző szerveknek hurutos állapotra való haj-
lamánál.

3. Táplálkozási zavaroknál u. m. vérsze-
génység, sápkór, kövérség köszvény, görvél-
kór, cukorvételésnél.

4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknek.

5. Vérkeringési zavaroknál, vértolulás és
aranyeres bántalmaknál.

6. Rheuma és idegfájdalmaknál.

7. Az idegrendszer megbetegedéseinek a
neurastheniánál, ennek sokoldalú jelenségei-
nél: mint fejfájás, szédülés, fejfájás, levertsé-
g, szellemi és testi kimerültség álmatlan-
ság, Asthma, ideges szívántalmak, a gyomor
bél- és nemi-szervek neurastheniájánál,
Hysteriánál, Basedow-féle betegségnél, gör-
csös és hűdéses állapotoknál.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet modern
és célszerű berendezése, fekvése és kitűnő puha
vize fölülte alkalmas tényezők a vízgyógyászat
sikeres használatára. Fővárosi szakértői sze-
mélyzet végzi a teendőket, az árak mérsékel-
tek. Orvosi felügyelet.

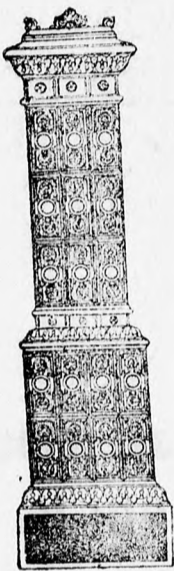
Az intézet egész nap nyitva férfiaknak
d. e. 9 óráig és d. u. 5-8 óráig; nőknek
d. e. 9 órától d. u. 5 óráig.

Walla József

Márvány-mozaik és cement-áru gyára
BUDAPEST, VII, Rottenbiller-utca 13.

Grénit-terazzo
Betonirozások
Csatornázások
Turbinák és zsilipek
Medencék
Szökőkutak
Jászolok
Fürdőkádak betemből és fayence-la-
pokkal beritva
Falburkolatok fayence-lapokkal

Márvány-mozaik-lapok velencei
módra
Cement-lapok sima és római mozaik-
utánzat
Mozaik-lap á la Mettlach
Kerám- és Klinker-lap
Portland-cementcsövek
Kőagyagcsövek
Roman-cement
Portland-cement
Tűzálló-tégla.

Eperjesi cserép kályhák

e ösmert legjobb minőségben;
továbbá:

Fűzőedények, takaré-konyhák, — épület vasa-
lások, gazdasági eszközök, tetőlemezek mérlegek
revolverek és peronospora fecskendő

n a g y v á l a s z t é k b a n

a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula

vasüzletében,

a „BIKA“ szálloda mellett.

„M A Y E R“ gépgyár

vas- és fémöntöde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Haktar: Budapest, V. Lipót-körut 15 szám.

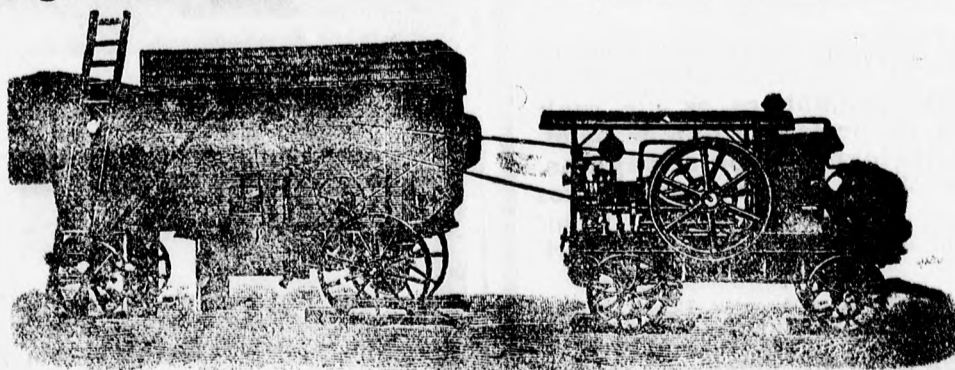
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kiténő Benzin- és szívó-gázmotorokat 1-50
szerkezetű lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet

Uj hengerek minden e szakmába vágó gépek gyártása
műalmi berendezések.

Különlegesség

Legujabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. víznyomást
borsajtók.

Osborne D. M.-féle

világhírű amerika arató és kaszáló gépek magyaror-
szág kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra ingyen és bér-
mentve külön kölcsönvetést ingyen.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása 49° C 17 millió liter napi mennyiség, a kénsavas sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hévíz Javalva van fürdő alakjában csuzos és kőszvényes bántalmaknál, csonttörések, ficamodások után, lőgszabáknál, (ishiyas) bőrbajoknál. Női betegségeknek, idült méh- és petefészek-gyulladások, méhhurut, medencebeli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Brighth-kórsib. Ivógyógymód alakjában pedig idült gyermekbántalmaknál, makacs székrekedésnél, vese-köveknél, a máj- és epehólyag betegségeinél.

Sárgaság- és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Hét szállójában 200 újonnan butorozott szoba, 70 holdas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, tennispálya, könyvtár, regényes kirándulások, vasútállomás, posta, távirta, helyközi telefon, hétezernél több állandó fürdővendég, 50,000 kiránduló, gyógytár, állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május 1-ig, napi 6—8 korona.

Egész éven át nyitva. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalkán.

és halhólyag-óvó különlegességek valódi francia és amerikai gyártmány, eredet (senigcsin)!

Orvosiilag ajánlva! Föltétlen biztos!

Árak koronaértékben!

Tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12,

Bouts-americanos (mag óvszer), tucatonként 6, 8, 10. Női óvszer „Pessarum ecclusivum” Mensinga tanár szerint, orvosi rendeletre adatik ki. Ára 3—5 korona. Valódi francia óvó biztonsági szivacsok (safe ly-sponges) ára tucatonként 6—12 kor,

Uj! Auto vaginal spray! **Uj!**
a legbiztosabb és legké-
nyelmesebb női különlegesség. Sok
ezer elismerő nyilatkozat! Ára kor 15.

Diana-öv (havibaj-kötő) **Haskötők**
Gummi göröcsér-harisnyaék, fecskendők
irrigátorok, bidets stb, a legolcsóbb árak
mellett.

Fontos!! Sérvény szenvedők **Fontos!**

Keleti-féle legujabb cs. és kir. szab.
sérvkötő pneumatikus gummi-pelot-
tával, a legtökéletesebb a maga ne-
mében! Nem csuszik, nem okoz
kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő
fekvése által felülmul minden más gyárt-
mányt.

Árak: Egyoldalu . . . 12 korona.
Kétoldalu . . . 24 korona.

Legujabb kimerítő árjegyzéket zárt
borítékban, titoktartás mellett küld

Keleti J. orvos-sebészeti mű. és köt-
szer-gyár. Alapítva 1878.

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

E hirdetésre hivatkozók gummiáru
rendeléseknél 20% árkedvezményben ré-
szesülnek.

ARON MIKSA

Dréher Antal kőbányai serfőzdéjének vezérképviselője Debrecen és vidékére.

Van szerencsém tisztelt vevőimmel és a fogyasztó közönséggel tudatni, hogy sörös-palackjaim teljesen légmentes elzárására sikerült a „The General Bottle Seal Syndicat Limited” Londoni cég szabadalmát a helybeli piac részére kizárólagos használattal megnyernem.

A „Seal” (pecsét légmentes elzáráselőnyei:

1. A legnagyobb tisztaság, mert a parafadugó moszatja nem juthat a sörbe.
2. Az üveg szájának teljesen légmentes és nagy fesz-erő (ca. 2—3 légnyomás) elleni elzárása, ami a sörben levő szénasav elillanását teljesen lehetetlenné tevén, a sör hosszabb időn át sem veszti el kellemes üdítő ízét.
3. A legnagyobb biztonság hamisítás ellen, mert az üveg elzárása csupán az ezen célra szerkesztett géppel eszközölhető.
4. Dacára a légmentes elzárásnak, a palack egy szeggel is a legkönnyebben felbontható.
5. Tetszetős külső, könnyű kezelés.

A Seal-dugóval elzárt üveg.

Az üveg kereszt-metszete.

Midőn még a fogyasztó közönség szives figyelmét felhívom arra, hogy akár a fent említett rendszerű elzárással, akár a közönséges cégbeégetéses parafadugóval ellátott üvegekben valódi „Dréher”-féle ser csupán az itt látható védjegyes címkékkel kap-
ható.

Magamat a nagy-
érdemű vevőközönség szives pártfogásába ajánlva, vagyok

Magamat a nagy-
érdemű vevőközönség szives pártfogásába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

Aron Miksa.

Nyíló virágok, esokrok, koszorúk!

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbakácfákat és más kertészethe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

m ü k e r t é s z n é l .

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olcsó ár és pontos szállítás biztosítottik.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur” fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.